

Sygn. akt III KRS 2/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lutego 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec (przewodniczący)

SSN Zbigniew Hajn

SSN Dawid Miąsik (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania P. W.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 2 września 2014 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego

Sądu Rejonowego, obwieszczonym w Monitorze Polskim [...],

z udziałem A. B., S. P., P. S. i S. Z.

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Spółecznych i Spraw Publicznych w dniu 26 lutego 2015 r.,

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

P.W. (odwołujący się) zaskarżył w części uchwałę Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 2 września 2014 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w [...], obwieszczonym w Monitorze Polskim [...]. Zaskarżonej uchwale zarzucił naruszenie art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie

Sądownictwa (Dz.U. Nr 126, poz. 714 ze zm., ustawa o KRS) przez zaniechanie wszechstronnego rozważenia sprawy, w tym zgromadzonych w sprawie dokumentów dotyczących odwołującego się. Odwołujący wniósł o uchylenie pkt I uchwały oraz pkt II uchwały w części dotyczącej nieprzedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie odwołującego do pełnienia urzędu sędziego w Sądzie Rejonowym [...] i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Krajowej Radzie Sądownictwa (KRS lub Rada).

W ocenie odwołującego się uchwała KRS nie znajduje oparcia w materiałach źródłowych, ponieważ odwołujący się posiada większe kwalifikacje zawodowe od wybranych przez KRS kandydatów, gdyż: 1) zdał dodatkowo egzamin radcowski, 2) posiada dodatkowe wykształcenie magisterskie, 3) ukończył studia podyplomowe, 4) ukończył kurs języka angielskiego dla kadr bankowych, 5) brał udział w licznych szkoleniach w Służbie Więziennej i w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury oraz Okręgowej Izbie Radców prawnych. Ma także większe doświadczenie zawodowe i życiowe z racji pracy w innych instytucjach państwowych. Zdaniem odwołującego się KRS nie rozpoznała merytorycznie jego kandydatury, ponieważ ani słowem nie przedstawiła jego sytuacji. Uzasadnienie uchwały nie czyni zadość wymogom wynikającym z wyroku Sądu Najwyższego z 24 stycznia 2012 r., III KRS 30/11, zgodnie z którym w przypadku ubiegania się kilku osób o jedno stanowisko sędziowskie wskazane jest wyjaśnienie w uzasadnieniu uchwały sytuacji poszczególnych kandydatów w aspekcie zastosowanych kryteriów.

W odpowiedzi na odwołanie KRS wniosła o jego oddalenie argumentując, że odwołujący się nie wykazał, by jego kandydatura nie została rzetelnie oceniona, a decyzja podjęta przez Radę nie jest efektem wszechstronnego rozpoznania sprawy, w tym dokumentów dotyczących odwołującego. Odwołując się do stanowiska Sądu Najwyższego w wyroku z 17 sierpnia 2010 r., III KRS 10/10 Rada stwierdziła, że żadne z kryteriów nie ma charakteru decydującego, ani nie jest konieczne wymagane uszeregowanie kandydatów w oparciu o każde z nich, ponieważ decyduje całościowa ocena wynikająca z łącznego zastosowania kryteriów. Uzasadnienie uchwały zawiera wskazanie kryteriów, którymi Rada kierowała się przy wyborze kandydatów na stanowisko Sędziego Sądu Rejonowego

[...]. Trzech z wybranych kandydatów (A. B., S. P., P. S.) posiada dłuższe od odwołującego się doświadczenie w pracy w wymiarze sprawiedliwości, a S. Z. posiada również doświadczenie jako młodszy asystent sędziego Trybunału Konstytucyjnego oraz uzyskał tytuł doktora nauk prawnych. Praca odwołującego się na stanowisku funkcjonariusza Służby Więziennej oraz kontrolera rachunkowego w banku nie została potraktowana przez KRS jako przydatna do wykonywania zawodu sędziego sądu powszechnego i dająca adekwatne doświadczenie zawodowe. Dlatego obiektywna przesłanka zdobytego doświadczenia zawodowego, w tym stażu pracy na stanowisku referendarza sądowego lub asystenta sędziego, została wypełniona przez odwołującego się w mniejszym stopniu w porównaniu do kandydatów wybranych przez Krajową Radę Sądownictwa. Rada wskazała także, że oceny kwalifikacji uzyskane przez odwołującego się nie wskazywały na wyższość jego kandydatury nad wybranymi przez KRS, gdyż ocena ta była co prawda pozytywna, ale trzej kandydaci otrzymali ocenę wyróżniającą. Ocena kwalifikacji sporządzona w związku ze zgłoszeniem się odwołującego się na wolne stanowisko sędziowskie była pozytywna. Krajowa Rada Sądownictwa oceniła kandydaturę odwołującego się niżej od wybranych osób z uwagi na niskie poparcie środowiska sędziowskiego.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Odwołanie nie ma uzasadnionej podstawy.

Zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą Sądu Najwyższego, jego kognicja do oceny uchwał Krajowej Rady Sądownictwa obejmuje wyłącznie badanie, czy uchwała nie pozostaje w sprzeczności z prawem. Sąd Najwyższy nie ma kompetencji do merytorycznego rozpatrywania kandydata na sędziego lub jego kontrkandydatów (wyroki Sądu Najwyższego z 5 sierpnia 2011 r., III KRS 9/11; z 12 czerwca 2013 r., III KRS 200/13; z 12 lutego 2014 r., III KRS 1/14). Domeną KRS jest także wybór kryteriów oceny oraz przypisanie poszczególnym kryteriom określonej wagi przy ocenie kandydatów w danym postępowaniu konkursowym (wyrok Sądu Najwyższego z 15 maja 2013 r., III KRS 197/13). Kontrola Sądu Najwyższego nad postępowaniem dotyczącym przedstawienia Prezydentowi RP

wniosku o powołanie sędziego obejmuje jedynie ocenę, czy KRS przestrzegała w danym postępowaniu jednolitych kryteriów oceny kandydata i procedur postępowania, związanych z oceną kandydatury i przedstawieniem wniosku Prezydentowi RP (wyroki Sądu Najwyższego z 20 października 2009 r., III KRS 13/09; z 5 sierpnia 2011 r., III KRS 10/11; z 5 sierpnia 2011 r., III KRS 10/12; z 12 lutego 2014 r., III KRS 1/14; z 4 kwietnia 2013 r., III KRS 173/13; z 4 kwietnia 2013 r., III KRS 172/13).

Skarżący upatruje naruszenia art. 33 ust. 1 ustawy o KRS w tym, że uchwała KRS nie znajduje oparcia w materiałach źródłowych, ponieważ jego zdaniem posiada on lepsze kwalifikacje zawodowe od kandydatów wybranych przez Radę. W ocenie Sądu Najwyższego tak sformułowany i uzasadniony zarzut naruszenia art. 33 ust. 1 ustawy o KRS jest chybiony.

Z orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że doświadczenie zawodowe stanowi podstawowe kryterium, jakie Krajowa Rada Sądownictwa powinna brać pod uwagę przy ocenie kandydatów na wakujące stanowiska sędziowskie. Nie jest to jednak jedyne kryterium, jakie uwzględnia Rada podejmując decyzję o wyborze. Ponadto, żadne z kryteriów przyjętych przez KRS przy ocenie kandydatów do pełnienia urzędu sędziego nie ma charakteru decydującego. Nie jest również konieczne wymagane uszeregowanie kandydatów w oparciu o każde z nich. Decyduje ocena całościowa wynikająca z łącznego zastosowania tych kryteriów (wyroki Sądu Najwyższego z 17 sierpnia 2010 r., III KRS 10/10; z 27 sierpnia 2014 r., III KRS 36/14). Jak już wielokrotnie podkreślano w orzecznictwie Sądu Najwyższego, jeżeli na stanowisko sędziowskie zgłosił się więcej niż jeden kandydat, Rada rozpatruje i ocenia wszystkie zgłoszone kandydatury łącznie. Wyłonienie kandydata, który ma zostać przedstawiony do nominacji sędziowskiej nie ma cech bezpośredniej rywalizacji poszczególnych kandydatów między sobą. Nie chodzi o szczegółowe porównanie każdego z każdym, tak żeby ważne były cechy kandydata przedstawionego z każdym z tych, którzy nie przeszli procedury z pozytywnym skutkiem. Ostateczne stanowisko Rady, któremu daje wyraz uchwała, odzwierciedla sumę wielu cech każdego z kandydatów dającą obraz jednego, jako „najlepszego” ze wszystkich (wyroki Sądu Najwyższego z 5 września 2013 r., III KRS 212/13; z 24 września 2014 r., III KRS 43/14).

To Rada ma konstytucyjne prawo wyboru kandydatów, których przedstawia Prezydentowi RP. Dlatego ocena przydatności kandydata należy do Rady, a jeżeli została dokonana przy pomocy właściwych kryteriów i nie doszło do naruszenia przepisów postępowania mogących mieć wpływ na jego wynik, Sąd Najwyższy jedynie sprawdza, czy przy użyciu tych kryteriów Rada nie przekroczyła granic swobodnego uznania (wyrok Sądu Najwyższego z 13 lipca 2012 r., III KRS 17/12). Zdaniem Sądu Najwyższego dokonując oceny kandydatów o zróżnicowanym doświadczeniu zawodowym, KRS może w ramach tego kryterium oceny kandydatów przyznać zasadnicze znaczenie doświadczeniu zawodowemu istotnemu w ocenie Rady dla pełnienia służby sędziowskiej. W konsekwencji KRS może wyżej ocenić tych kandydatów, którzy mając krótszy łączny staż wykonywania obowiązków zawodowych od innych kandydatów, przez dłuższy okres czasu wykonywali prace i zadania istotne z punktu widzenia wykonywania obowiązków sędziowskich. Rada może także różnicować ocenę kandydatów w zależności od charakteru i wagi doświadczenia zawodowego istotnego dla pełnienia urzędu sędziego, wynikającego z wykonywania prac o różnym ciężarze gatunkowym oraz w różnych instytucjach wymiaru sprawiedliwości.

W ocenie Sądu Najwyższego, Rada nie nadużyła swobodnego uznania pomijając kandydaturę odwołującego się. Z uzasadnienia uchwały nie wynika, by względem odwołującego się zastosowano inne kryteria oceny, niż wobec czwórki wybranych kandydatów. Jak wynika z analizy akt postępowania konkursowego, przy dokonywaniu całościowej oceny jego kandydatury oraz kandydatów wybranych przez Radę, odwołujący się w mniejszym stopniu spełnił kryteria uwzględniane przez KRS w tym postępowaniu konkursowym.

Z orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że w przypadku ubiegania się kilku osób o jedno stanowisko sędziowskie wskazane jest wyjaśnienie w uzasadnieniu uchwały sytuacji poszczególnych kandydatów w aspekcie zastosowanych przez Radę kryteriów oceny. Zakres rozważań dotyczących poszczególnych kandydatów może być zróżnicowany w zależności od potrzeb, przy czym powinien on być szerszy w stosunku do kandydatów mających zbliżoną sytuację, lokujących się przy granicy rozdzielającej uchwały pozytywne dla kandydatów od uchwał negatywnych (wyroki Sądu Najwyższego z 17 sierpnia

2010 r., III KRS 10/10; z 5 sierpnia 2011 r., III KRS 9/11; z 27 sierpnia 2014 r., III KRS 36/14). Jednakże niezaprezentowanie w uzasadnieniu uchwały szczegółowej charakterystyki kandydatów, których Rada postanowiła nie przedstawić Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie na stanowisko sędziego nie powoduje, że uchwała jest sprzeczna z prawem (wyroki Sądu Najwyższego z 12 czerwca 2013 r., III KRS 201/13; z 27 sierpnia 2014 r., III KRS 38/14). Zdaniem Sądu Najwyższego w sytuacji, gdy w postępowaniu konkursowym udział bierze 131 kandydatów, szczególne odniesienie się do wszystkich osób, które nie zostały przez Radę przedstawione Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego nie jest konieczne. Nie prowadzi także do uwzględnienia odwołania, gdy z przedstawionej w uzasadnieniu jego zarzutów argumentacji wynika, że odwołujący się kandydat spełniał kryteria zastosowane przez KRS w mniejszym stopniu w porównaniu do kandydatów wybranych przez Radę.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy orzekł stosownie do art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 44 ust. 3 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa.